

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS SKOLOS ĮSTATYMO NR. I-1508 2, 4 IR 8 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI PROJEKTO, DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VALSTYBĖS SKOLOS ĮSTATYMO NR. I-1508 2, 4, IR 8 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP NR. 18-1784(2); 18-1783(2)) (TAIS NR. 18-14264; 18-12679(2))**

2018-12-06 Nr. NV-3285

Vilnius

Projekto rengėjas: Ūkio ministerija.

Projekto tikslas: sprendžiant verslo subjektų priėjimo prie išorinių finansavimo problematiką ir siekiant verslo subjektams pasiūlyti platesnį finansinių priemonių, garantuojamų valstybės garantija, siūloma nustatyti, kad Vyriausybės įsteigtos garantijų institucijos:

- Turėtų teisę pagal garantijas užtikrinti finansinės nuomos (lizingo) bendrovėms ne tik naujos gamybinės įrangos ir (arba) naujų įrenginių finansinės nuomos sutartyse nustatytos kainos ar jos dalies sumokėjimą;
- Turėtų teisę užtikrinti dalies atidėto mokėjimo sumokėjimą ne tik pagal pirkimo-pardavimo sutartį, bet ir paslaugų teikimo sutartis;
- Galėtų teikti garantijas dėl piniginio reikalavimo dalinio apmokėjimo finansuotojui, kurio metinių finansinių ataskaitų rinkinys audituojamas dėl finansavimo, skirto investicijoms finansuoti ir (ar) apyvartinėms lėšoms papildyti, įsigyjant obligacijų.

Dabartinė situacija: pagal šiuo metu galiojančias Valstybės skolos įstatymo nuostatas:

- Vyriausybės įsteigtos garantijų institucijos turi teisę užtikrinti finansinės nuomos (lizingo) bendrovėms pagal garantijas tik naujos gamybinės įrangos ir (arba) naujų įrenginių finansinės nuomos (lizingo) sutartyse nustatytos kainos ar jos dalies sumokėjimą. Tačiau ne kiekviena įmonė, ypač pradėjusi veiklą, gali įsigyti naujos ir brangios gamybinės įrangos, o įmonės veiklos poreikiams tenkinti tinka ir naudota gamybinė įranga;
- Vyriausybės įsteigtos garantijų institucijos turi teisę užtikrinti dalies atidėto mokėjimo sumokėjimą tik pagal pirkimo-pardavimo sutartį, bet ne pagal paslaugų teikimo sutartis. Paslaugų eksportas yra viena iš strateginių prioritetinių Lietuvos vystymosi kryptų;
- Dėl itin aukštų reikalavimų ir turto įkeitimo ar asmeninės garantijos suteikimo reikalavimų, susijusių su kredito išdavimu, vis daugiau įmonių vadovų domisi alternatyvomis bankų kreditams, t. y. galimybėmis skolinti leidžiant skolos vertybinius popierius – obligacijas.

Projekto esmė: siūloma nustatyti, kad Vyriausybės įsteigtos garantijų institucijos:

- Turėtų teisę pagal garantijas užtikrinti finansinės nuomos (lizingo) bendrovėms ne tik naujos gamybinės įrangos ir (arba) naujų įrenginių finansinės nuomos sutartyse nustatytos kainos ar jos dalies sumokėjimą. Šiuo metu tokia teisė galioja tik įsigyjant naują gamybinę įrangą ir (arba) įrenginius, tačiau ne kiekviena įmonė, ypač pradėjusi veiklą, gali įsigyti naujos ir brangios gamybinės įrangos. Taip siekiama suteikti galimybę įmonėms gauti finansavimą jos veiklos poreikius labiausiai atitinkančiais įrangai;
- Turėtų teisę užtikrinti dalies atidėto mokėjimo sumokėjimą ne tik pagal pirkimo-pardavimo sutartį, bet ir paslaugų teikimo sutartis. Paslaugų eksportas yra viena iš strateginių prioritetinių Lietuvos vystymosi kryptų. Šių garantijų teikimas skatintų, pavyzdžiui, informacinių technologijų sektoriuje veikiančių ir aukštą pridėtinę vertę kuriančių startuolių plėtrą;
- Galėtų teikti garantijas dėl piniginio reikalavimo dalinio apmokėjimo finansuotojui, kurio metinių finansinių ataskaitų rinkinys audituojamas, įsigyjant obligacijų. Taip būtų skatinamas alternatyvus

įmonių finansavimo būdas – skolinimosi leidžiant obligacijas, kadangi garantija būtų užtikrinamas suteikto finansavimo pagal obligacijų įsigijimo sandorį grąžinimas.

Ūkio ministerija projekto aiškinamajame rašte pažymi, kad garantijų institucija nepriklausomai nuo to, kiek skirtingų garantijų priemonių įgyvendintų, turi laikytis kasmet Vyriausybės nustatomo valstybės garantijų limito, kuris negali viršyti atitinkamų metų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatyto limito (2018 m. „Invegai“ nustatytas 132 mln. eurų limitas, 2017 m. buvo nustatytas 104,7 mln. eurų limitas. „Invega“ duomenimis 2018 m. liepos 31 d. limito pasiekimas siekė 81 proc.)

Derinimas: Ūkio ministerija 2018 m. spalio 3 d. surengė suinteresuotų institucijų pasitarimą. Atsižvelgta į Finansų ministerijos ir Teisingumo ministerijos pastabas. Atsižvelgiant į Finansų ministerijos pastabas įstatymo projekte nebeteikiamos dvi siūlytos garantijos – garantijos verslo subjektams, kai jie investuoja į verslo pradžią ir plėtrą nuosavomis lėšomis bei garantijos sutelktinio finansavimo sandoriams.

Projektas svarstytas 2018 m. lapkričio 20 d. Tarpinstituciniame pasitarime, kuriame nutarta pasiūlyti projekto rengėjams atsižvelgti į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas ir įvertinti Vyriausybės kanclerio A. Stončiačio ir Aplinkos ministerijos pastabą dėl projektu siūlomų nuostatų, susijusių su naudotos gamybinės įrangos ir (arba) naudotų įrenginių finansinės nuomos (lizingo) sutartyse nustatytos kainos ar jos dalies sumokėjimu, inovatyvumu.

Atsižvelgta į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas (projektui atliktas antikorupcinis vertinimas, projektas suderintas su Konkurencijos taryba ir k.t.).

Įvertinta Vyriausybės kanclerio A. Stončiačio ir Aplinkos ministerijos pastaba nurodant, kad:

- Praktikoje finansinės nuomos bendrovės sutinka finansinės nuomos būdu parduoti naudotą gamybinę įrangą tik tuo atveju, jei ši įranga išsaugos tam tikrą pridėtinę vertę visu finansinės nuomos laikotarpiu. Nudėvėta, energijos suvartojimo prasme neekonomiška, technologiškai pasenusi, aplinkosauginių reikalavimų neatitinkanti ar blogos kokybės naudota gamybinė įranga ir (arba) įrenginiai nėra priimtinas finansinės nuomos objektas finansinės nuomos bendrovei, todėl atitinkamos įrangos įsigijimas nebūtų galimas finansinės nuomos būdu;
- Bankai taip pat riboja turto amžių bei numato specialias finansavimo sąlygas naudotam turtui. Atsižvelgiant į finansinės nuomos būdu įsigijamo turto tipą ir jo likvidumo lygį, bankuose nustatomos tipinės finansinės nuomos sąlygos;
- Priėmus įstatymo pakeitimo projektą, poįstatyminiuose teisės aktuose bus nustatyti atitinkami reikalavimai ir parametrai, kurie leistų užtikrinti įsigijamos įrangos ir (arba) įrenginių kokybę, įrangos ir įrenginių pobūdį, reikalavimus įrangos pardavėjui;
- Ūkio ministerija skatina smulkiojo ir vidutinio verslo subjektų steigimąsi bei plėtrą ir tam tikslui siekia sudaryti galimybę visiems subjektams išsirinkti jų poreikius atitinkančias finansines priemones (didžioji dalis įsteigtų naujų įmonių ar iki 3 m. veikiančių įmonių investuoja į naudotą įrangą, bet ne į naują įrangą, nes verslui pradėti ir palaikyti turimas finansavimas yra ribotas). Ūkio ministerija skatina inovacijas ir technologinių įrenginių atsinaujinimą, tačiau kiekviena įmonė turi skirtingus poreikius ir atsinaujinimo mastus. Inovacijų galima siekti ir naudojant atnaujintą naudotą įrangą (įmonė modernizuoja savo veiklą įsigydama naudotos įrangos, kuri pakeis seną šiuo metu naudojamą).

Atitikimas Vyriausybės programai: nutarimo projektas atitinka Vyriausybės programos nuostatas, kuriomis siekiama gerinti investicinę aplinką.

Dalykinio vertinimo išvada: Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupei nepateikus esminių pastabų, siūloma projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio **B** dalyje, prieš tai klausimą apsvarsčius Tarpinstituciniame pasitarime.